

C I K L U S I Z S J E N E

Tvar sačinjena od dima i mraka, prekriva svijet kojeg dotiče svjetlost, zato što ga dotiče svjetlost, apstraktna, ali gle, kada mi sunčana zraka zagrije leđa, ona ima glavu, ima prste koji migolje kao oni zrakom napunjeni plesači na parkiralištima šoping centara, ima moju formu, nekad šćućurenu pod nogama, nekad onu koja se prostire duljinom večernjeg pločnika. Ona je moja, ne može biti ničija druga, ali tako strana, hladna i nedodirljiva. Prati me pod hladnom svjetlosti ulične lampe i vrelini sunca, odražena u moru.

U stvarnosti, sjena je projicirana slika blokiranog izvora svjetlosti, čija je putanja prekinuta neprozirnom masom trodimenzionalnog objekta, proizlazi iz odsutnosti svjetlosti, ali ne može postojati bez oprečnosti koju joj svjetlonosni izvor postavlja. U apstraktnijem smislu jungijanske psihologije, sjena ili id odnose se na nesusvesne aspekte ljudske ličnosti, na onu iracionalnu i divlju pojavu koja je Petra Pana tjerala da ju zatoči u komodu, odvojen, a opet nerazdvojan element samog sebe. Ona jest zlokobna preslika lika iza ugla u noir filmu, shvaćena u kontekstu zloslutne nedefinirane prijetnje, igra čekanja i lovljenja u gradovima pjesama, ali i dječji teatar tamnih slika ruku na hrapavim površinama zidova.

Ciklus iz sjene Domagoja Rogine ciklus je motiva mrtve prirode u nedefiniranim, negeografskim prostorima u kojima iz slojeva probijaju namazi čvrstih masa čajnika, u sunčanim danima redaju se niske zubatih planinskih vrhova, a mačkaste glave mekih ušiju razjapljuju velike čeljusti pod ravnodušnim osudama sjenovitih izležavajućih mica. Naslov (iz sjene) proizlazi spontano iz atmosfere skućenog ateljea u kojem umjetnik stvara, potkrovnog i ispunjenog zvukom povremenog vlaka, ali i elemenata odcijepljenosti od svijeta koji vani buči, ususret odvajanja od sigurnih situacija umjetnika na studiju. Jer ideja umjetnika kao hermetika koji u svom alkemičarskom laboratoriju iz olova koji ga okružuje stvara metaforičko zlato divna je priča koju nam pričaju stoljetni anali populističkog karakteriziranja umjetničke ličnosti, ali u realnosti jest konstantan sukob s materijalnim zahtjevima svakodnevice i samim sobom. U tom smislu, Roginine su slike ispunjene unutarnjim previranjima kroz izmjene noći i dana, glatkog i hrapavog, sjajnog i mata, hladnog i toplog, svjetla i sjene. A upravo teška sjena, element gradnje materičnosti, ovdje postaje mjestom konflikta, postaje biče jednako živo i bitno kao i ostali motivi, u ritmičnoj izmjeni koncentracije – kaosa – koncentracije – kaosa, u obliku sna (ili noćne more) i tamnog procijepa uz noge zavijenih formi.

Ciklus iz sjene kroji unutarnju logiku svojih kompozicija, bez zatvaranja u ustaljene kanone, odabirom čudnolikih motiva, od kojih neki

kao da vise izgubljeni u kompozicijskom prostoru obojenih oblaka, skućenih tijela čajnika i ručki koje upadaju u obliku namaza boje iz nekog svijeta izvan formata. U tom misaonom sistemu suludo postaje logično, naizgled neozbiljno se pretvara u dijaloški kompleksno, a elementi u isto vrijeme postoje lebdeći i olovni, prostrani i stiješnjeni. Kao i obično, kombinacija tekstura koja izranja kroz zemljani kolorit materijalizirajući je element Rogininih slika, onaj koji nosi meso i zube figura koje izranjaju iz hladne pozadine, a naizgled statičan motiv mrtve prirode oživljen je unutarnjim impulsom proizašlim iz energije oslobođene u trenutku stvaranja, u kojem vrijeme i mjesto ne predstavljaju relevantne faktore već je emocija dominantan element gradnje.

Svakodnevni košmar koji vodimo sa svojim sjenama i zubatim bičima koja vidimo u mraku možda i nije toliko otuđujući faktor, nego element razrješenja dvojbi i propitivanja, a sjena tihi životni suputnik koji uvijek svojim koracima prati naše, koliko god ubrzani ili teški oni nekad bili. Da sjene uistinu žive kao biča na Rogininih slikama, da svjedoče stvaranju i razaranju nerazdvojne od nas zamislite što bi sve mogle ispričati o teksturama koje su dotaknule, bičima koje su susrele i svjetovima koje su vidjele ispod vunastih oblaka i monumentalnih čajnika.

